

รายงานผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำ
การติดตามตรวจสอบและประเมินผลคุณภาพน้ำแม่น้ำสาละวิน จ.เชียงราย
ครั้งที่ 5 รอบวันที่ 12 ม.ค. 2569

กองวิจัย พัฒนาและอุทกวิทยา (กvp.) โดยส่วนวิเคราะห์คุณภาพน้ำ (สวณ.) ได้รับข้อสั่งการจากผู้บริหาร กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรณีมีข่าวการปนเปื้อนโลหะหนัก (สารหนู) ในแม่น้ำสาละวิน ซึ่งได้ประสานงานร่วมกับสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 (สทน.1) ส่วนอุทกวิทยาที่ 1 เชียงใหม่ (สอท.1) และ ส่วนอุทกวิทยาที่ 3 แม่ฮ่องสอน (สอท.3) เพื่อเก็บตัวอย่าง และนำตัวอย่างน้ำมาตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำในห้องปฏิบัติการและประเมินผลตามระยะเวลาที่กำหนดในแผนการปฏิบัติงาน

การตรวจวิเคราะห์และประเมินผลคุณภาพน้ำเดือนละ 2 ครั้ง ช่วงเดือน พฤศจิกายน 2568 ถึง เดือน มกราคม 2569 เพื่อเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำ โดยเฉพาะปริมาณสารพิษกลุ่มโลหะหนัก และสนับสนุนข้อมูลคุณภาพน้ำแก่หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องได้ใช้เพื่อประเมินสถานการณ์และหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข ปัญหาคุณภาพน้ำของแหล่งน้ำในพื้นที่ในระยะยาวต่อไป

● **แผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ**

เดือน	แผนเก็บตัวอย่างน้ำ			
	วันที่ส่งตัวอย่าง	วันที่เก็บและส่งตัวอย่าง		วันที่รับตัวอย่าง
	สวณ.	ครั้งที่	สอท.3	สวณ.
พฤศจิกายน 2568	5 พ.ย. 68	1	6 พ.ย. 68	7 พ.ย. 68
	13 พ.ย. 68	2	17 พ.ย. 68	18 พ.ย. 68
ธันวาคม 2568	3 ธ.ค. 68	3	8 ธ.ค. 68	9 ธ.ค. 68
	18 ธ.ค. 68	4	22 ธ.ค. 68	23 ธ.ค. 68
มกราคม 2569	8 ม.ค. 69	5	12 ม.ค. 69	13 ม.ค. 69
	22 ม.ค. 69	6	26 ม.ค. 69	27 ม.ค. 69

-

[illegible]

- การเก็บและรักษาสภาพตัวอย่าง

สอท. 3 แม่ฮ่องสอน ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำและรักษาสภาพตัวอย่างน้ำ พร้อมทั้งนำส่งตัวอย่างน้ำตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ มีรายละเอียดตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

รายละเอียดจุดเก็บตัวอย่างน้ำ ครั้งที่ 5 รอบวันที่ 12 ม.ค. 2569

รหัส ตัวอย่าง	แหล่งน้ำ	ชนิด ตัวอย่าง	สถานที่				จำนวนตัวอย่าง / จุดเก็บ
				ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	
S1	แม่น้ำสาละวิน	น้ำผิวดิน	บ้านแม่สามแลบ	แม่สามแลบ	สบเมย	แม่ฮ่องสอน	1
S2	แม่น้ำสาละวิน	น้ำผิวดิน	ก่อนถึง หมู่บ้านท่าต่าฝิ่ง	แม่ยวม	แม่สะเรียง	แม่ฮ่องสอน	1
S3	แม่น้ำสาละวิน	น้ำผิวดิน	บ้านท่าต่าฝิ่ง	แม่ยวม	แม่สะเรียง	แม่ฮ่องสอน	1

- การตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำ

สวณ. ดำเนินการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำตัวอย่างน้ำผิวดินครอบคลุมพารามิเตอร์ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535) และประเมินคุณภาพน้ำ ระบบฐานข้อมูลคุณภาพน้ำแหล่งน้ำตามเกณฑ์ (WQI) กรมควบคุมมลพิษ (<http://iwis.pcd.go.th/>)

● ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ เปรียบเทียบกับมาตรฐานน้ำผิวดินประเภท 2 ถึง 4

รายการ	หน่วย	มาตรฐานประเภท			S1	S2	S3
		2	3	4			
1.สี กลิ่นและรส	แฟลทินัม-โคบอลต์ (สี)	เป็นไปตามธรรมชาติ			1	2.5	1
2.อุณหภูมิ	องศาเซลเซียส	เป็นไปตามธรรมชาติ			-	-	-
3.ความเป็นกรดและด่าง	ไม่มีหน่วย	5 - 9			8.18	8.17	8.12
4.ออกซิเจนละลาย	มิลลิกรัมต่อลิตร	6.0	4.0	2.0	9.33	9.28	9.63
5.บีโอดี	มิลลิกรัมต่อลิตร	1.5	2.0	4.0	0.45	0.20	0.55
6.แบคทีเรีย กลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด	เอ็มพีเอ็น ใน 100 มิลลิลิตร	5000	20000	-	490	130	230
7.แบคทีเรีย กลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม	เอ็มพีเอ็น ใน 100 มิลลิลิตร	1000	4000	-	490	78	45
8.ไนเตรต (ในหน่วยไนโตรเจน)	มิลลิกรัมต่อลิตร	5.0			0.4324	0.4155	0.3850
9.แอมโมเนีย (ในหน่วยไนโตรเจน)	มิลลิกรัมต่อลิตร	0.5			0.1192	0.0658	0.1069
10.ฟีนอล	มิลลิกรัมต่อลิตร	0.005			N/A	N/A	N/A
11.ทองแดง	มิลลิกรัมต่อลิตร	0.1			0.0067	0.0080	0.0103
12.นิเกิล	มิลลิกรัมต่อลิตร	0.1			0.0050	0.0053	0.0059
13.แมงกานีส	มิลลิกรัมต่อลิตร	1.0			0.0885	0.1054	0.1120
14.สังกะสี	มิลลิกรัมต่อลิตร	1.0			0.0347	0.0536	0.0537
15.แคดเมียม	มิลลิกรัมต่อลิตร	0.005			0.0001	0.0001	0.0002
16. โครเมียมชนิดเฮกซะวาเลนต์	มิลลิกรัมต่อลิตร	0.05			0.0032	0.0035	0.0044
17. ตะกั่ว	มิลลิกรัมต่อลิตร	0.05			0.0227	0.0264	0.0285
18. ปรอททั้งหมด	มิลลิกรัมต่อลิตร	0.002			N/D	N/D	N/D
19. สารหนู	มิลลิกรัมต่อลิตร	0.01			0.0338	0.0381	0.0420
20. โซยาไนต์	มิลลิกรัมต่อลิตร	0.005			N/A	N/A	N/A
21. กัมมันตภาพรังสี							
- ค่ารังสีแอลฟา	เบเคอเรลต่อลิตร	0.1			N/A	N/A	N/A
- ค่ารังสีเบตา	เบเคอเรลต่อลิตร	1.0			N/A	N/A	N/A
22. สารฆ่าศัตรูพืชและสัตว์ ชนิดมีคลอรีนทั้งหมด	มิลลิกรัมต่อลิตร	0.05			N/A	N/A	N/A

- N/A = Not applicable (ไม่ได้ทำการตรวจวัด) N/D = Not detected (ไม่สามารถตรวจพบได้ด้วยวิธีการที่ใช้)
- รายงานผลปริมาณโลหะหนัก ในรูปโลหะหนักทั้งหมดในน้ำ

- การประเมินผลคุณภาพน้ำ

1. ตัวอย่างน้ำจากจุดเก็บ บ้านแม่สามแลบ ต.แม่สามแลบ อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน (รหัสตัวอย่าง S1)
ผลการประเมินผลคุณภาพน้ำ ตามเกณฑ์กำหนดมาตรฐานพบว่ามีความคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำ
แหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ 2 ส่วนปริมาณโลหะหนักพบว่า สารหนู (AS) มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานฯ
ระดับคุณภาพน้ำจากการประเมินโดยคำนวณดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI) อยู่ในเกณฑ์ดี

2. ตัวอย่างน้ำจากจุดเก็บ ก่อนหมู่บ้านท่าต่าฝิ่ง ต.แม่ยวม อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน (รหัสตัวอย่าง S2)
ผลการประเมินผลคุณภาพน้ำ ตามเกณฑ์กำหนดมาตรฐานพบว่ามีความคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำ
แหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ 2 ส่วนปริมาณโลหะหนักพบว่า สารหนู (AS) มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานฯ
ระดับคุณภาพน้ำจากการประเมินโดยคำนวณดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI) อยู่ในเกณฑ์ดี

3. ตัวอย่างน้ำจากจุดเก็บ บ้านท่าต่าฝิ่ง ต.แม่ยวม อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน (รหัสตัวอย่าง S3)
ผลการประเมินผลคุณภาพน้ำ ตามเกณฑ์กำหนดมาตรฐานพบว่ามีความคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำ
แหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ 2 ส่วนปริมาณโลหะหนักพบว่า สารหนู (AS) มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานฯ
ระดับคุณภาพน้ำจากการประเมินโดยคำนวณดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI) อยู่ในเกณฑ์ดี

สรุปการประเมินผลคุณภาพน้ำครั้งที่ 5 รอบวันที่ 12 ม.ค. 2569 ดังนี้

ลำดับที่	รหัสตัวอย่าง	คะแนนรวม WQI	เกณฑ์คุณภาพน้ำ (ตาม WQI)	ประเภทแหล่งน้ำ (มาตรฐานคุณภาพน้ำ แหล่งน้ำผิวดิน)	หมายเหตุ
1.	S1	83	ดี	ประเภท 2	สารหนู (AS) มีค่า เกินเกณฑ์มาตรฐาน
2.	S2	89	ดี	ประเภท 2	สารหนู (AS) มีค่า เกินเกณฑ์มาตรฐาน
3.	S3	86	ดี	ประเภท 2	สารหนู (AS) มีค่า เกินเกณฑ์มาตรฐาน